

ПЕРСПЕКТИВА

ЕНЕРГОАТОМ
ENERGOATOM

Тижнева газета

№46 (1468) 16 листопада 2019 р.

Заснована в 1991 році

ПРЕЗИДЕНТ ЕНЕРГОАТОМА ЮРІЙ НЕДАШКОВСЬКИЙ ПРОВІВ НАРАДУ НА ХМЕЛЬНИЦЬКІЙ АЕС

На Хмельницькій АЕС з черговим робочим візитом перебував президент НАЕК «Енергоатом» Юрій Недашковський. Керівник компанії здійснив обхід першого енергоблока ХАЕС та провів нараду з питань відновлення працездатності турбогенератора енергоблока №1 Хмельницької АЕС.

У нараді взяли участь головні спеціалісти профільних дирекцій компанії, ВП «Атомремонтсервіс», провідні технічні спеціалісти Хмельницької АЕС.

Під час наради було проаналізовано стан виконання ремонтних робіт статора та ротора генератора, доручень попередньої наради.

За словами віце-президента «НАЕК «Енергоатом» Володимира Пишного, «ремонтні роботи знаходяться в графіку. Компанія мобілізувала всі сили і ресурси для відновлення працездатності генератора. Розпочато важливий етап ремонтних робіт з пайки головок стержнів обмотки статора генератора».

За результатами наради надані відповідні доручення.

20 ЛИСТОПАДА ВІДБУДЕТЬСЯ ЗАГАЛЬНОСТАНЦІЙНЕ ПРОТИАВАРІЙНЕ ТРЕНУВАННЯ

20 листопада на Хмельницькій АЕС відбудеться загальностанційне протиаварійне тренування. Мета тренувань – перевірка ефективності об'єктового аварійного плану та дієздатності системи аварійного реагування АЕС.

У тренуванні будуть задіяні: персонал аварійних груп і бригад ВП ХАЕС, сили й засоби військової частини з охорони ХАЕС, спеціалізованої медико-санітарної частини м. Нетішина, особовий склад 3-го державного пожежно-рятувального загону Головного управління Державної служби України з надзвичайних ситуацій у Хмельницькій області.

Під час тренування буде перевірено готовність і відпрацьовано дії керівного складу, оперативного персоналу, групи інженерної підтримки, персоналу аварійних груп і бригад атомної станції до реагування у разі виникнення аварій чи надзвичайних ситуацій, організації робіт з їх локалізації, а також ліквідації їх наслідків.

ВІДБУДЕТЬСЯ ПУБЛІЧНЕ ОБГОВОРЕННЯ ПИТАНЬ РЕАЛІЗАЦІЇ КОМПЛЕКСНОЇ (ЗВЕДЕНОЇ) ПРОГРАМИ ПІДВИЩЕННЯ БЕЗПЕКИ ЕНЕРГОБЛОКІВ АЕС

Забезпечення ефективної та надійної роботи ядерно-енергетичної галузі напряму пов'язане з безпекою, що визначає пріоритети діяльності Енергоатома. З метою доведення безпеки атомних енергоблоків України до рівня, що відповідає міжнародно визнаним вимогам з ядерної безпеки та охорони довкілля, ДП «НАЕК «Енергоатом» реалізує Комплексну (зведену) програму підвищення безпеки енергоблоків атомних станцій.

Діяльність компанії постійно знаходиться під пильним контролем громадськості, тому реалізація заходів щодо впровадження даної Програми сьогодні є дійсно необхідною умовою.

Зведені заходи КЗПБ, їх переліки за типами енергоблоків оприлюднені на офіційному веб-сайті ДП «НАЕК «Енергоатом» за посиланням:

http://energoatom.com.ua/ua/actvts-16/integrated_security_program-161

Відповідно до положень Плану екологічних та соціальних заходів (ПЕСЗ) КЗПБ та Плану залучення зацікавлених сторін (ПЗЗС) КЗПБ, з метою підтримання конструктивних тривалих взаємовідносин з особами як

всередині країни, так і за її межами, які зазнають або потенційно можуть зазнати впливу від реалізації КЗПБ, та іншими зацікавленими щодо реалізації КЗПБ сторонами, включаючи екологічні та соціальні аспекти, «НАЕК «Енергоатом» планує провести публічне обговорення питань реалізації КЗПБ та ПЕСЗ КЗПБ у всіх містах-супутниках діючих АЕС України.

Зокрема, у місті-супутнику Хмельницької АЕС Нетішині публічне обговорення питань реалізації КЗПБ відбудеться 22 листопада о 10 годині у приміщенні інформаційного центру ВП ХАЕС за адресою: м. Нетішин, вул. Лісова, 6.

Запрошуємо всіх зацікавлених осіб взяти участь у консультаціях.

Контактний телефон: (03842) 40546, 63713 інформаційний центр ХАЕС
e-mail: pr@khnpp.atom.gov.ua

Контактна особа ДП «НАЕК «Енергоатом» – Зібницький Роман Григорович, начальник відділу інформаційно-іміджевих проектів. Тел. (044) 277-79-08; e-mail: pr@atom.gov.ua

ПЕРЕВІРКА СИСТЕМ ОПОВІЩЕННЯ ХМЕЛЬНИЧЧИНИ

21 листопада 2019 року відповідно до «Плану основних заходів цивільного захисту територіальної підсистеми єдиної державної системи цивільного захисту Хмельницької області у 2019 році», відбудеться комплексна перевірка системи оповіщення «Сигнал-ВО» з подачею всіх команд.

Перевірятиметься і система оповіщення Хмельницької АЕС з практичним включенням сирен на промисловому майданчику ХАЕС, а також в м. Нетішин, с. Комарівка, с. По-

лянь Славутського району. Перевірка триватиме з 10.00 до 12.00.

Перевірка спеціальної системи оповіщення промислового майданчика та 5-км зони ВП ХАЕС проводиться щоквартально, згідно із розробленим графіком.

Довідково

Відокремлений підрозділ «Хмельницька атомна електростанція» Національної атомної енергогенеруючої компанії «Енергоатом» - найпотужніше підприємство Хмельниччини.

ХАЕС: ДЕНЬ ЗА ДНЕМ

Станом на 14 листопада енергоблок №2 Хмельницької АЕС працював на потужності 761 МВт. За попередню добу енергоблоком вироблено **18,29 млн. кВт*год** електроенергії, а з початку місяця - **51,34 млн. кВт*год** електроенергії.

11 листопада у 00 годин 17 хвилин після проведення середнього планово-попереджувального ремонту підключено до енергомережі другий енергоблок Хмельницької АЕС.

На першому енергоблоці Хмельницької АЕС тривала триста п'ятдесят п'ята доба ремонтних робіт.

Радіаційний стан на промисловому майданчику та у прилеглих регіонах не зазнавав змін, знаходиться на рівні, який відповідає нормальній експлуатації енергоблоків, і не перевищує природних фонових значень.

ВІРНИЙ ОБРАНІЙ ПРОФЕСІЇ

Зараз молоде покоління не має гадки, як на початку вісімдесятих років виглядало село Нетішин. Іван Якимчук, який працює слюсарем аварійно-відновлювальних робіт гідротехнічного цеху Хмельницької АЕС, став свідком і учасником великого будівництва. Мало не цілодобово на майданчику, що нині є основою міста, чувся гуркіт різної важкої техніки. В основу площ під майбутні будинки забивались міцні бетонні стовпи. Запам'яталися молодому працівникові місцеві дороги, які можна умовно було назвати напрямками для пересування. Вони були ґрунтовими і їх стан залежав від примх погоди. Під час дощів ними можна було ходити тільки у гумових чоботях. Теж саме спостерігалось на території спорудження енергоблоків Хмельницької АЕС.

Трудову діяльність на Хмельницькій АЕС Іван Якимчук розпочав у групі працівників, які були закріплені за пускорезервною котельною. Саме тривали роботи, що передували запуску першого котла. І ця важлива подія сталася у жовтні 1982 року. Введення котла в експлуатацію забезпечило підтримку оптимальної температури, як на території міста, так і на промайданчику будівництва енергоблоків. Особливо раділи початку роботи нової котельні робітники, які мешкали у гуртожитках. Згодом решта введених у дію котлів допомагали створити затишок у перших житлових будинках, де одержували квартири будівельники та енергетики.

Перед пуском першого енергоблока здавалися у експлуатацію підземні комунікації, очисні споруди, каналізаційні насосні станції. Для їх обслуговування 1985 року була створена дільниця тепловодозабезпечення і каналізації. Нинішній начальник гідротехнічного цеху Віктор Турицький на той час працював майстром і очолював бригаду, яка займалась прийняттям в експлуатацію та обслуговуванням об'єктів тепловодозабезпечення, систем відповідальних споживачів групи "А" блока №1 та циркуляційних водоводів машзалу. Роки спільної роботи Іван Якимчук згадує, можна сказати, із трепетом у душі. Вони були важливими для становлення та утвердження молодого спеціаліста.

Для більшості ремонтних служб на Хмельницькій АЕС збільшений об'єм робіт з'являється під час планово-попереджувальних ремонтів. У ремонтній службі гідротехнічного цеху дефект на підземних комунікаціях може виникнути у будь-який час, до цього потрібно бути готовим завжди.

Іван Якимчук не годе згадати, скільки разів доводилось відновлювати роботу трубопроводів. Коли виникають такі ситуації, швидко мобілізується весь колектив бригади, бо треба діяти оперативно, враховуючи, що всі технологічні процеси на електростанції взаємопов'язані. Слюсарям аварійно-відновлювальних робіт доводилось працювати просто неба скільки потребує ремонт, незалежно від погодних умов. В числі «пам'ятних» подій - відновлення водогону у передноворічну ніч 31 грудня.

- Роботу ми розпочали вранці, навіть знехтували обідом, - каже слюсар, - тут, як мовиться, доклали максимум зусиль. Я додому потрапив за двадцять хвилин до зустрічі Нового року. Встиг помитись, переодягтись і ...підняти келих за столом разом із родиною.

Про працівників колективу Іван Якимчук розповідає охоче і відгукується про кожного колегу добрим словом. Всі розуміють велике значення своєчасних ремонтів, надійність у виконанні поставлених завдань. Духом колективізму пройнялися й молоді працівники, яких на сьогодні майже половина бригади. Чимало вмілих і працюючих товаришів працювало з ним пліч-о-пліч, і вже не один пішов на заслужений відпочинок. На місце вибулих приходили молоді спеціалісти, потрапляли під «вплив» досвідчених, і через кілька років вони вже виконували самотужки складні виробничі завдання. За приклад Іван Олександрович ставить молодих слюсарів Сергія Леонова та Мирослава

Сосонюка, бо цінує їхню працелюбність та бажання постійного вдосконалення.

- Коли вони поруч, то ліквідуємо будь-яку аварійну ситуацію, - наголошує наставник.

Сьогодні у підпорядкуванні дільниці перебуває велике господарство. Принаймні зовнішні та підземні трубопроводи на території промайданчика мають протяжність понад 70 кілометрів. Частина об'єктів знаходиться на територіях навчально-тренувального центру, пожежної частини №7, тощо. Дільниця складається із п'яти бригад, якими з 1991 року керує Микола Несвіт. Безпосереднім начальником Івана Якимчука є майстер дільниці тепловодовідведення та каналізації гідротехнічного цеху Богдан Гнатів.

- Хорошою рисою будь-якого слюсара є небагатослів'я, - розповідає Богдан Богданович, - свою майстерність потрібно доводити конкретними справами: можеш - зроби. Саме до когорти таких відноситься Іван Якимчук. Він любить працювати в команді, де діє

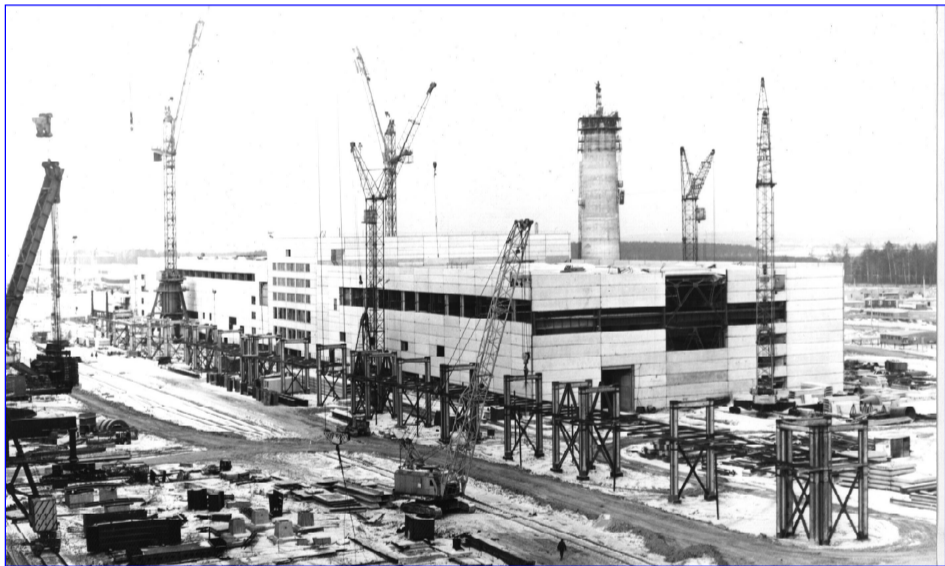
посприяв, щоб у Дятинівці відкрилась нова церква.

Про рідне село завжди приємні згадки. Перед очима неповторні краєвиди. Ліс, у якому можна назбирати грибів, річка Жариха із щучками, окунями, плітками і карасями. Приходить на пам'ять, як доводилось доглядати за гусьми, щоб бодай не принесли шкоду сусідським городам.

Коли випадає нагода відірватись від виробничих буднів, Іван Якимчук залюбки навідується у найближчі до Нетішина ліси, щоб зробити запаси грибів та ягід. Колишній десантник, не дивлячись на дошкульня заданих хвороб, не звертає на них увагу, мовляв, потрібно виконати завдання будь-що. Це допомагає і під час роботи, коли потрібно оперативно ліквідувати аварійну ситуацію.

Знається гідротехнік на ловлі риби. Найбільше полюбає рибалити на поплавкову вудку. Це, за його словами, особлива магія, коли ти бачиш погойдкування поплавка. У паузах між клюванням є час розгледіти красоти матінки-природи.

Не зоглядівся Іван Якимчук як зустрів власний шестидесятирічний ювілей. Кажуть, це привід пригадати приємні моменти у особистому

неписане правило - один за всіх, всі - за одного.

Така риса Івану Якимчуку притаманна з юності. Строкову службу проходив у десантному батальйоні спеціального призначення. Там практично не можна бути індивідуалістом, бо значною мірою твоє життя залежить від компетентності, прихильності побратимів, з якими виходиш на чергове завдання. Навіть невелика помилка під час укладання парашута може стати летальною. На його особистому рахунку десять стрибків у повному бойовому спорядженні.

Іван Якимчук родом із Дятинівки Славутського району. Особливою гордістю за односельчан пройнявся, коли довідався, що посаду Міністра оборони України обійняв колишній уродженець села Іван Кузьмук. До речі, він

житті. А їх у ювіляра вдосталь. Радіє Іван Олександрович успіхам доньок - Наталії та Ольги. Вони із сім'ями мешкають у інших містах, але завжди раді гостинам найдорожчої у світі людини. Нещодавно він одержав статус «дідуса» - на світ з'явилась онучка Анюта.

На Хмельницькій АЕС досвідчений працівник теж у пошані. Зараз Іван Якимчук працює слюсарем за п'ятим розрядом. За сумлінну працю відзначений галузевими грамотами та нагрудними знаками ДП «НАЕК»-Енергоатом - «Відмінник атомної енергетики», «Почесний працівник атомної енергетики». Днями ще одна нагорода дочекалась свого номінанта - «Заслужений працівник ДП «НАЕК»Енергоатом».

Олександр Шустерук
Фото автора
та з архіву редакції

ЛІДЕРУ ПРОФКОМУ - 55!

Хмельницька АЕС в історичному аспекті порівняно молоде підприємство, але з багатою історією виробничих здобутків, боротьби за покращення добробуту, профспілкової діяльності. Серед лідерів колективу чільне місце належить голові ППО ХАЕС Михайлу Володимировичу Гуку, який очолив профспілкову організацію на пікові великої напруги у колективі. За його участі вдалось здійснити найважливішу функцію – зробити адміністрацію і профком, як представника інтересів трудового колективу, соціальними партнерами.

Відтак і прийшли значні успіхи, до числа яких ми можемо віднести спільний із компанією колективний договір, що захищає людину праці, надає їй нові стимули до трудового ентузіазму.

З висоти сьогодення 55-ліття Михайла Володимировича можна говорити про гідний рівень зарплат і належну правову захищеність працівника, гарні можливості у сфері відпочинку

і спорту, навчанні тощо. За цим стоїть поступова і наполеглива позиція профспілкового лідера, його команди.

Відзначимо, що Михайлові Гуку доручено місію очолювати фізкультурно-спортивне товариство «Атом України», яке має гучні здобутки на Всеукраїнських та міжнародних спартакіадах. Профком ХАЕС – єдиний у компанії, що має у своєму складі інструкторсько-методичний персонал спорткомплексу та комплексну дитячу спортивну школу. Слава вихованців і тренерів названих ко-

лективів давно сягнула міжнародних масштабів. Олімпійські чемпіони і призери з фехтування, чемпіони світу і Європи з боротьби самбо, рекордсмени світу з пауерліфтингу, видатні футболісти і легкоатлети, плеяда знаних гандболістів і волейболістів, плавців – це про представників цього структурного підрозділу ППО ХАЕС. Масовість, доступність, фаховість тренерського складу приносять плідні наслідки.

Михайло Володимирович людина щира, відповідальна, харизматична, турботлива і справедлива. Він талановитий організатор, спроможний аналізувати здобутки і прорахунки, вносити корективи у задуми у відповідності до потреб часу.

Висловлюємо слова найщирішої подяки за участь у діяннях колективу, бажаємо здоров'я і добра на довгі роки!

Адміністрація ХАЕС, члени і працівники профкому, спорткомплексу, КДЮСШ, друзі

Вівторкові зустрічі

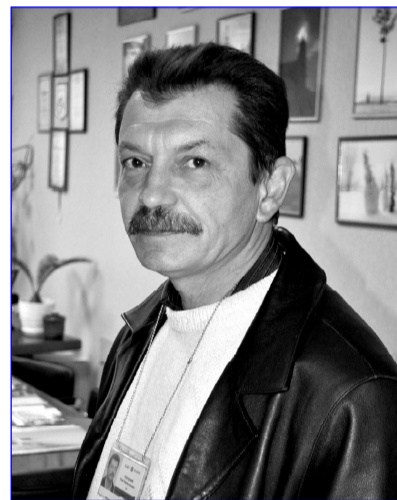
ДЕФІЦИТУ КАДРІВ У НАЙБЛИЖЧІ РОКИ НЕ БУДЕ

Розмова журналістів з начальником відділу кадрів Ю.В.Нагорним розпочалася з теми проведення реорганізації, яка відбувається в компанії. Зокрема у серпні поточного року створено виконавчу дирекцію з персоналу, яку очолив колишній генеральний директор Запорізької АЕС О.А.Остаповець. Передувала цьому аналогічна реорганізація на Рівненській і тій же Запорізькій АЕС. За результатами оцінки діяльності новоствореного органу в Енергоатомі буде прийнято рішення про доцільність запровадження такої моделі на Южно-Українській і Хмельницькій АЕС. Наразі вивчається ефективність запроваджених змін, ґрунтовно аналізується результат проведених нововведень. У разі позитивних висновків цілком ймовірно, що в наступному році з'явиться рішення, за яким і ми станемо на шлях цих новацій.

- Юрію Валентиновичу, проясніть будь ласка суть реорганізації, про яку ви сказали?

- При реорганізації, проведеної наразі на двох українських АЕС, змінилося підпорядкування підрозділів, основною діяльністю яких є робота з персоналом за різними напрямками, - поясне співрозмовник. - Якщо раніше заступнику генерального директора, який відповідає за кадрову політику й соціальні питання, підпорядковувалися такі структурні підрозділи, як у нашому випадку, наприклад, відділи кадрів, соціального розвитку, роботи з громадськістю і засобами масової інформації, охорони здоров'я, то після реорганізації дещо поміняється. Медійники, зокрема, будуть упрямою підпорядкуванні генерального директора, головний інспектор опікуватиметься роботою відділу охорони здоров'я. Натомість заступнику генерального директора крім ВК і ВСР «відійдуть» відділ організації праці і заробітної плати, а також навчально-тренувальний центр. Таким чином комплекс завдань по роботі з персоналом – кадрові питання, кар'єрний ріст, соціальний захист, організація праці і

рівень заробітної плати, підтримання і підвищення кваліфікації шляхом навчання в НТЦ будуть зосереджені в одних руках.

- Чи в ході реорганізації не постає питання скорочення персоналу?

- Жодного звільнення персоналу реорганізація не передбачає.

- Яким був для колективу відділу кадрів 2019 рік, чим він ознаменувався?

- Найважливіше те, що в поточному році зменшився відтік кадрів з підприємства. Якщо в минулому році кількість звільнень персоналу впритул добиралася до трьох сотень, з яких понад 40% складали особи віком від 20 до 40 років, то зараз ситуація вирівнялася і відповідає попереднім періодам. Станом на тепер число звільнених з ХАЕС складає 150 чоловік, до кінця року з врахуванням виходу людей на пенсію, що зазвичай вони роблять в останні місяці, прогнозована цифра може збільшитися ще на півсотні осіб. А це, як бачите, на третину менше, ніж у 2018-у.

- Про що це свідчить?

- Проте, щовжиті у компанії заходи, спрямовані на закріплення персоналу, були ефективними. Йдеться передусім про підвищення заробітної плати, безвідсоткове довгострокове кредитування персоналу для придбання житла на первинному і вторинному ринку. Люди відчували турботу про себе і можливість поліпшити свій добробут

не шукаючи заробітку деінде, в тому числі у близькому й далекому зарубіжжі. Адже саме це було причиною звільнень людей, які скориставшись запровадженим безвізом, подалися хто куди у пошуках кращої долі. До слова сказати, поталанило не всім, дехто повернувся розчарованим і має наміри знову повернутися на ХАЕС.

- За якими напрямками працює відділ кадрів, забезпечуючи комплектацію підприємства відповідно до потреб персоналом необхідної кваліфікації?

- Їх декілька: внутрішній і зовнішній відбір кадрів, робота на перспективу. Конкретизую. Щорічно на ХАЕС формується кадровий резерв на керівні посади, проводиться атестація персоналу, що слугує своєрідним майданчиком для кар'єрного росту, проходження додаткового навчання, підвищення кваліфікації. Ці методи не є формальними і дають хороший результат. З кадрового резерву призначили свого часу людей на посаду головного інженера, заступника генерального директора з якості і управління, начальників відділу ядерної безпеки і конструкторсько-технологічного, а ось зовсім нещодавно – головного інспектора.

Ми тісно співпрацюємо з Нетішинським відділенням центру зайнятості, розглядаючи за його направленням кандидатури щодо можливості їх працевлаштування на ХАЕС. Проводимо за наявності вакансій вільний найм жителів міста і регіону відповідної кваліфікації, які звертаються в пошуках роботи у відділ кадрів.

Справжніми партнерами для нас стали профільні українські виші – КПІ, Львівська політехніка, Вінницький і Одеський національні технічні університети. Працюємо над укладанням тристоронніх договорів студент-виш-ХАЕС, за якими у кожного свої зобов'язання і гарантії. Якщо коротко, студент гарантовано отримує місце роботи, виш навчає і направляє до нас на проходження виробничої і переддипломної практики, ХАЕС отримує кваліфікованих молодих спеціалістів.

Мушу сказати, що інтерес молоді до нашої галузі суттєво знизився. Якщо

в попередні роки бажаючих укласти такі договори було 50-60 осіб, то зараз маємо 8 діючих договорів, 12 в стадії оформлення.

В наступному році плануємо працевлаштувати студентів, які проходять у нас практику, безпосередньо на робочих місцях. Це дозволить їм краще вивчити справу, якою займатимуться після закінчення вишу, полегшить процес технологічної соціальної адаптації в колективі.

- Чи має місце дефіцит кадрів на ХАЕС?

- Станом на зараз штат укомплектований на 99,9%. Невелику кількість вакансій маємо у 3 основних підрозділах, по 10 у ЦТАВ і електроцеху та 6 у службі інформаційних технологій. Отож, якщо у бажаючих працевлаштуватися є освіта за напрямом підготовки – електротехнічна, радіотехнічна чи інтегровані комп'ютерні системи, ІТ технології, звертайтеся до нас у відділ кадрів.

- Не один рік активно велися розмови про доцільність вжиття ряду заходів для якомога безболісної зміни поколінь, оскільки відбувається природний процес старіння персоналу. Як вирішувати питання за умови втрати у молоді інтересу до здобуття професії атомника, чи має місце критична маса людей пенсійного і передпенсійного віку, котрих ніким буде замінені?

- На нашому підприємстві такої критичної маси немає, середній вік персоналу ХАЕС 45-46 років. У 2019 році 130-140 працівників досягнуть чи вже досягли пенсійного віку (60 р.), це без врахування персоналу із так званих списку №1 і №2. Цим людям по 50-55 років і вони ще залишатимуться в наших рядах.

Ми маємо достатньо внутрішніх резервів для вирішення питання внутрішнього заміщення керівного складу всіх ланок управління, по робітничих посадах вакансій небагато, про що я вже казав.

Зазначу, що 55-60% персоналу ХАЕС має вищу освіту за різними напрямками підготовки, дефіциту кадрів у найближчі роки в нас не буде.

Ольга Сокол

З ДУМОЮ ПРО МАЙБУТНЄ ПАЛИВНО-АТОМНА ЕНЕРГЕТИКА - ЗДОБУТКИ, ВИКЛИКИ, ЦІЛІ

5-7 листопада в Києві у найбільшому виставковому комплексі України відбулась значима щорічна подія у енергетичній галузі країни – XVII Міжнародний форум «Паливно-енергетичний комплекс України: сьогодення та майбутнє».

Щорічно восени Міжнародний виставковий центр на лівому березі Дніпра у Києві відкриває нові можливості для професіоналів, новаторів і просто обізнаних людей, які цікавляться енергетикою та сферами її функціонування. Тут відбуваються дискусії, впроваджуються інновації, підписуються цікаві та взаємовигідні контракти, демонструються досягнення у

паливно-енергетичному комплексі, що націлені на модернізацію енергетичної інфраструктури, її технологічний, організаційний, нормативно-правовий та науковий розвиток. І для фахівців, і для молоді, яка планує пов'язати своє майбутнє з цим видом діяльності, діє безліч експозицій, які допомагають відслідковувати процес розвитку та впровадження сучасних технологій в енергетиці. Традиційно в рамках проведення цього заходу відбувається Міжнародний форум «Паливно-енергетичний комплекс України: сьогодення та майбутнє».

Міжнародний форум дає можливість познайомитись з усіма компаніями паливно-енергетичного комплексу країни на галузевих експозиціях. Галузеву експозицію вітчизняного ПЕК представляли енергетичні компанії, які працюють у сегментах видобутку енергоресурсів, генерації, розподілу та збуту енергії. Серед них чільне місце зайняла компанія ДП «НАЕК «Енергоатом» разом з відокремленими підрозділами: Запорізькою, Рівненською, Южно-Українською та Хмельницькою АЕС, а також «Атомремонтсервісом», «Атоменергомашем», «Аварійно-технічним центром», «Атомприладом» і «Автоматикою і машинобудуванням».

Цьогоріч найбільший виробник електричної енергії України – державне підприємство «Енергоатом», яке багато років поспіль бере активну участь у роботі форуму, підготувало для відвідувачів низку цікавих заходів. 5 листопада, в рамках просвітницької роботи з молоддю Дирекція з комунікацій НАЕК «Енергоатом» спільно з громадською організацією «Молодіжна енергетична спільнота» провела для студентів провідних столичних вишів короткий експрес у світ атомної енер-

гетики. Майже сотня майбутніх фахівців із теплоенергетичного факультету та факультету електроніки та автоматики НТУУ «КПІ ім. І. Сікорського» та Київського енергетичного коледжу мали змогу не

тільки продемонструвати свою обізнаність у питаннях атомної енергетики, але й отримати фахові відповіді від професіоналів-атомників. Подібна освітня практика дозволяє нинішнім студентам глибше зануритись у сферу діяльності обраної професії.

Гості презентаційного майданчика енергокомпанії також мали змогу отримати всебічну інформацію про діяльність підприємства, поспілкуватись із фахівцями, які працюють на українських АЕС та у підрозділах «НАЕК «Енергоатом».

Найбільшим попитом у відвідувачів користувалися віртуальні екскурсії майданчиками українських атомних електростанцій. Це технологічне диво зачаровує і дає неабияку уяву про АЕС.

Непересічною подією для енергетичної галузі став захід, котрий завжди має місце у триденній програмі виставково-ознайомчих експозицій. В рамках цього річного міжнародного форуму 7 листопада відбувся День атомної енергетики. «НАЕК «Енергоатом» підготував цікаву та насичену програму круглого столу під назвою «Атомна енергетика в період трансформації».

Відкриваючи захід, президент НАЕК «Енергоатом» Юрій Недашковський зазначив, що такі зустрічі є чудовою нагодою для визначення пріоритетів подальшого розвитку галузі. «Дуже приємно, що і цей рік не став виключенням, і ми маємо нагоду взяти участь у роботі круглого столу. Тема наших дискусій вибрана не випадково: завдяки таким перевагам, як надійність, екологічна безпека, економічність у новій енергетичній стратегії України до 2035 року передбачене збереження домінуючої ролі атомної енергетики. Документом також визначено продовження термінів експлуатації діючих

енергоблоків вітчизняних АЕС, підвищення їх номінальної потужності та покращення ефективності її використання, будова Хмельницької АЕС і вибір нових реакторних технологій для будівництва атомних енер-

гоблоків на заміщення потужностей, які будуть виводитись з експлуатації після 2030 року. Все це дуже непрості завдання, і цілком логічно, що під час нашої минулорічної зустрічі в рамках Форуму на стратегічній панелі «Світові тренди та українські реалії атомної енергетики» ми детально обговорили основні виклики та проблеми, без подолання яких неможливо забезпечити збереження та подальший розвиток потужного потенціалу вітчизняної атомної енергетики», - зазначив Юрій Олександрович.

Прочитано ряд доповідей та відбулось їх обговорення учасниками круглого столу. Формат заходу передбачав виступи у так званих дискусійних панелях, об'єднаних певною темою. Першу стратегічну панель під назвою «Держава та атомна енергетика: вектори взаємодії для зростання економіки та високих соціальних стандартів» відкрив президент «НАЕК «Енергоатом» Юрій Недашковський, який виступив модератором цієї частини заходу. До уваги присутніх директором департаменту ядерної енергетики та АПК Міністерства енергетики та захисту довкілля України Олегом Коріковим було презентовано проекти розвитку атомно-промислового комплексу України. Про впровадження нових реакторних технологій доповів представник ДІЯРУ Андрій Шепітчак.

Цікаву позицію про роль атомної енергетики в розвитку держави озвучив директор Московського центру ВАО АЕС Василь Аксьонов. Він зупинився на векторах взаємодії, які повинні змусити інститути влади побачити у ядерній галузі надійного партнера і переосмислити своє ставлення до неї.

Ймовірні варіанти вирішення проблем, окреслених президентом НАЕК «Енергоатом» й іншими доповідачами, намагалася знайти медіа-директор Асоціації «Український ядерний форум» Ольга Кошарна. Вона констатувала, що політичні проблеми в країні, на жаль, мають прямий та суттєвий вплив на атомну енергетику. «Рівень довіри до атомної енергетики критично залежить від рівня довіри до влади в країні», - наголосила експерт.

Ольга Кошарна виокремила три головні чинники – політичні, інформаційні та соціально-психологічні, які впливають на адекватність сприйняття атомної енергетики з боку держави та суспільства. «Зокрема, це – неконсолідовані чи суперечливі заяви представників влади щодо вибору провідного типу генерації, які врешті призводять до дезорієнтації суспільства та блокування її інтересу до теми; системні маніпуляції та спекуляції на темі атомної енергетики з боку різних політичних сил, часто свідоме дезінформування з боку не завжди чистоплотних конкурентів від інших видів генерації».

Слухачі дискусійної панелі «Можливості України як європейського центру для розповсюдження інновацій у атомній енергетиці» мали можливість ознайомитися із доповідями президента компанії Westinghouse Азіза Дага та менеджера із палива для реакторів ВВЕР Карини Оннебі. Вони презентували інноваційні розробки компанії для атомної енергетики.

«Атомна енергетика в Україні – основа енергетичної незалежності нашої держави. Це понад 50% генерації електроенергії – екологічно чистої та найдешевшої в світі. Але щому маємо з боку держави, яку формули взаємодії: держава і атомна енергетика чи держава vs атомна енергетика, разом чи проти, або, можливо, осторонь?» – цим питанням президент НАЕК «Енергоатом» Юрій Недашковський задав тон для стратегічної панелі «Держава та атомна енергетика: вектори взаємодії для зростання економіки та високих соціальних стандартів», яка відбулась у рамках конференції «Атомна енергетика у період трансформації». Очільник Енергоатома констатував, що «з одного боку держава сповна користується економічними та екологічними перевагами атомної енергетики. Нерідко латає діри і закриває свої ж прорахунки за рахунок ядерної галузі. З іншого – не бажає бачити, що за це потрібно платити». Він наголосив, що державні інституції ставлять перед атомною генерацією взаємовиключні завдання: «Держава вимагає від своєї ж державної атомної енергетики за мізерні кошти бути водночас і ефективною (тобто виробляти якомога більше дешевої електроенергії з високим КВВП), і при цьому виконувати масштабні програми модернізації та підвищення безпеки, продовження строків служби (які навпаки – вимагають зупинки енергоблоків на тривалі ремонти і, відповідно, зменшують виробіток електроенергії та КВВП). І ще нести тягар спеціальних обов'язків. І накопичувати кошти для зняття з експлуатації, вилучаючи їх при цьому до державного бюджету, де вони безслідно розчиняються на чергове латання дір».

ЕНЕРГЕТИЧНОГО КОМПЛЕКСУ УКРАЇНИ

Юрій Недашковський окремо відзначив, що держава сповна отримує від Енергоатома кошти на поводження із радіоактивними відходами, але до цього часу не збудувала жодного сховища для прийняття їх на захоронення від атомних електростанцій, також від енергокомпанії надходять кошти на соціально-економічну компенсацію ризику для населення, яке проживає у зонах спостереження. Проте до територіальних громад доходить менше половини цих відрахувань, - наголосив президент «НАЕК «Енергоатом», зазначивши, що цей сумний ряд можна продовжувати.

Більш того, саме про можливість підвищення позиції України в глобальному рейтингу досягнення цілей сталого розвитку ООН, де ми посідаємо лише 41 місце, за рахунок саме атомної енергетики, розповів учасникам виконавчий секретар ГО «УкрЯТ» Данило Лавренов. Він нагадав, що 30 вересня президент України Володимир Зеленський підписав Указ про Цілі сталого розвитку України на період до 2030

року, в якому наголошується на необхідності забезпечення дотримання Цілей та запровадження дієвої системи їх моніторингу. «Атомна енергетика є визначальною у досягненні двох із 17 цілей сталого розвитку: №7- доступна та чиста енергія, та №13 - пом'якшення наслідків зміни клімату. Крім того, вагомий економічний та соціальний вплив атомної енергетики, який було зафіксовано у презентованому цього року дослідженні, є також визначальним для досягнення Україною таких трьох цілей як №8 - гідна праця та економічне зростання, №9 - промисловість, інновації та інфраструктура, №11 - сталий розвиток міст та громад», - зазначив Данило Лавренов.

За словами виконавчого секретаря УкрЯТ, швидке та якісне досягнення цих цілей можливо за рахунок збереження існуючих та створення нових ядерних потужностей, впровадження перспективних технологій та інновацій, стимулювання власних наукових розробок в атомній галузі та масштабних інве-

стиційних проектів, які створять велику кількість нових робочих місць та забезпечать вагомий соціально-економічний ефект і енергонезалежність України.

Зустрічі проходили у форматі ділового спілкування, обміну думками, планами та бачення перспективи, презентацій своїх можливостей.

Фахівці Хмельницької АЕС знайомили відвідувачів заходу із діяльністю атомно-енергетичного сектора України, розповідали про його сучасний стан та перспективи подальшого розвитку, надавали детальну інформацію про процес виробництва електроенергії, а також відповідали на запитання школярів та студентів профільних вишів країни. Ще більше інформації гості інформаційного стенду могли почерпнути із іміджевої презентаційної продукції підприємства. Учасниками заходу, серед яких був і генеральний директор Хмельницької АЕС Микола Панащенко, велися обговорення та відкриті дискусії за актуальними нині для країни темами.

Після дискусій відбулось підбиття підсумків Дня атомної енергетики.

Нині атомна енергетика повинна продемонструвати бізнесу можливості знайти себе у стратегії та програмах розвитку галузі. Необхідно шукати точки гармонізації потреб і пропозицій. Також проведено дискусію щодо європейської моделі енергоринку в Україні. Окреслено болючі питання, які потребують нагального вирішення. В ході дискусії зроблено наголос на методах досягнення оптимального балансу між вирішенням соціальних проблем держави та відкриттям можливостей для інноваційного розвитку ядерної галузі.

Енергофорум-2019 став ефективною платформою для популяризації атомно-енергетичного сектора країни, демонстрації його досягнень, пошуку шляхів вирішення проблемних питань, старту нових проектів, розвитку енергобізнесу та реалізації Енергетичної стратегії України.

Тетяна Степанюк

ЗБЕРЕЖЕННЯ ТА РОЗВИТОК АТОМНОЇ ГЕНЕРАЦІЇ ЗАБЕЗПЕЧИТЬ МАКРОЕКОНОМІЧНУ СТАБІЛЬНІСТЬ УКРАЇНИ

Таку думку висловив директор ВП «Науково-технічний центр» (НТЦ) НАЕК «Енергоатом» Микола Власенко, виступаючи з доповіддю на тему «Стратегія розвитку атомної енергетики: перспективи для виробників та економіки України» у ході другої стратегічної панелі «Атомна енергетика та бізнес. У пошуку точок росту».

Микола Власенко нагадав, що Енергетична стратегія України на період до 2035 року передбачає подальший розвиток ядерного енергетичного сектора, виходячи з того, що атомна енергетика розглядається як одне з найбільш економічно ефективних низьковуглецевих джерел енергії. Водночас він зазначив, що наразі варто розглядати декілька варіантів розвитку ядерно-енергетичної галузі. «Перший варіант – інерційний, за якого відбуватиметься продовження експлуатації енергоблоків відповідно до результатів оцінки їх технічного стану та безпеки, буде завершено будівництво енергоблоків № 3,4 Хмельницької АЕС, але заміщення атомних потужностей, які виводитимуться з експлуатації після 2030 року відбуватиметься іншими видами енергогенерації. Відповідно обсяги виробництва електроенергії на АЕС скорочуватимуться», - пояснив керівник НТЦ.

Проте, Микола Власенко переконаний, що ані гідроенергетика, ані теплові електростанції та відновлювальні джерела електроенергії, не можуть розглядатись, як альтернатива атомній генерації. «Гідрогенерація – не є альтернативою АЕС через обмежені гідроресурси України, збільшення частки теплової генерації призведе до суттєвого збільшення викидів парникових газів. Заміщення атомних енергоблоків в аналогічних обсягах альтернативними джерелами енергії з використанням вітру та сонця є проблематичним, у зв'язку із залежністю виробництва електроенергії на сонячних та вітрових електростанціях від природних чинників (час доби, погодні умови), а також потреби у функціонуванні значної кількості інших генерацій (теплових, гідро) для компенсації негарантованої видачі потужності ВДЕ», - підкреслив Микола Власенко.

Другий варіант розвитку атомної генерації, за прогнозом керівника НТЦ, - стабілізуючий. «За цим варіантом також відбуватиметься продовження строків експлуатації енергоблоків АЕС та будова енергоблоків №3 і №4 Хмельницької АЕС, але заміщення потужностей АЕС, які виводитимуться з експлуатації, відбуватиметься за рахунок будівництва нових атомних енергоблоків.

Третій можливий варіант – екстенсивний. Він передбачає будівництво додаткових нових ядерних потужностей для забезпечення після 2035 року виробництва електроенергії на АЕС на рівні 50-60% від загального обсягу виробництва електроенергії в Україні з урахуванням перспектив розвитку економіки, росту ВВП і споживання електроенергії в державі, а також з урахуванням можливості експорту електроенергії», - уточнив Микола Власенко.

Представники компанії Holtec International – Ukraine виступили з презентацією «Малі модульні реактори в Україні: перспективи, шляхи залучення інвестицій». Зокрема, головний адміністратор Консорціуму «Український модуль» Максим Пишний звернув увагу, що Україна має не відставати від сучасного світу в розвитку ВДЕ, але існуючий стан енергосистеми України характеризується значним базовим навантаженням на АЕС: «Під час зростання кількості СЕС, ВЕС енергосистема буде мати зростання потужності в залежності від стану навколишнього середовища. При цьому регулюючі потужності, такі як ТЕЦ, ТЕС та ГЕС є застарілими та не завжди готові виконувати свої функції. Україні потрібно розвивати нові напрями безвуглецевої генерації, які будуть здатні надавати додаткові послуги, зокрема, з частотного регулювання та проходження добових піків навантаження. Технологія малих модульних реакторів SMR 160, розроблена компанією Holtec, може досить швидко і з найменшими витратами вирішити питання регулювання навантаження що пов'язані зі значним збільшенням сонячної генерації. Крім того цей тип генерації не призводить до вуглецевих викидів».

З технічними рішеннями Інституту ядерних досліджень UJV Rez a. s. (Чехія), які дозволяють карди-

нально підвищити безпеку нових реакторів типу ВВЕР-1000, учасників заходу ознайомили технічний директор міжнародних проектів Інституту ядерних досліджень UJV Rez, a. s. Володимир Кргоунек. Він підкреслив, що розробки UJV Rez можуть бути застосовані на реакторах ВВЕР-1000 енергоблоків №3 та №4 Хмельницької АЕС, будова яких є одним з пріоритетів НАЕК «Енергоатом».

Підбиваючи підсумки другої панелі, її модератор Микола Власенко зазначив, що у період з 2030 року по 2040 рік перед атомною енергетикою України стоятиме надважливе завдання – заміщення потужностей, які відпрацювали свій термін, новими атомними енергоблоками. «В наших планах заміщення найстаріших українських енергоблоків – блоків №1 та №2 типу ВВЕР-440 Рівненської АЕС шістьма малими модульними реакторами SMR 160. Майданчик для цього на РАЕС існує, потужність 6 реакторів SMR 160 співставна з двома енергоблоками ВВЕР-440. Таким чином буде відпрацьовано технологію виведення енергоблоків з експлуатації, а також відпрацьовано ланцюжок виготовлення та постачання обладнання для SMR 160 українськими підприємствами, виключенням буде лише корпус реактора, який постачатиметься закордонним партнером», - уточнив Микола Власенко. Водночас він наголосив що перед Енергоатомом стоїть завдання обрати не одну, а декілька технологій для заміщення існуючих ядерних потужностей.

ПРОЧИТАЛИ ЛЕКЦІЮ У НЕТИШИНЬСЬКОМУ ПРОФЕСІЙНОМУ ЛІЦЕЇ

11 листопада рятувальники завітали до Нетішинського професійного ліцею, де для учнів провели тематичну лекцію.

Під час заходу рятувальники приділили особливу увагу пожежній безпеці. Розповіли присутнім як потрібно діяти у випадку виникнення пожежі, нагадали про первинні засоби пожежогасіння, зокрема будову, види вогнегасників та розповіли як їх використовувати при ліквідації пожежі. Також згадали про небезпеку, яку можуть спровокувати неправильні дії при поводженні з вибухонебезпечними предметами. Крім того, напередодні зими, поспілкувалися про загрозу перебування на тонкому льоду та як необхідно діяти в разі потрапляння до крижаної пастки.

Рятувальники наголосили, що проведенню таких заходів

приділяється велика увага. Поінформований – значить озброєний. І чим більше підлітки будуть знати та вміти правильно діяти у екстремальних ситуаціях, тим менша ймовірність трапитися біди.

З свого боку вихованці Нетішинського професійного ліцею завітали 12 листопада на екскурсію до 8-ї Державної пожежно-рятувальної частини.

У пожежно-рятувальному підрозділі ліцеїсти мали змогу наочно ознайомитися з пожежно-рятувальною технікою та обладнанням, організацією прийому повідомлень про надзвичайні події та обробкою інформації, яка надходить на пункт зв'язку частини. Крім того їм продемонстрували де і як проходить теоретична та спеціальна фізична підготовка вогнеборців.

ЗАВІТАЛИ ДО ДІТЛАХІВ

В рамках проведення Тижня знань з основ безпеки життєдіяльності 11 листопада представники 3-го державного пожежно-рятувального загону завітали до вихованців дошкільного навчального закладу № 7 «Оленка» та дошкільного навчального закладу №5 «Теремок».

Працівники Служби порятунку розповіли дітям основні правила безпечної поведінки, звернувши особливу увагу на заборону використання сірників, запальничок, розглянули та обговорили ситуації, коли вогонь може бути небезпечним. Особливий наголос зробили на

правилах поведінки під час пожежі. Малечу ознайомили з пожежним автомобілем, обладнанням, яким доводиться працювати при ліквідації надзвичайних ситуацій та їх наслідків, а також спеціалістом та спорядженням пожежного.

ДСНСівці нагадали правила користування вогнегасником, після чого кожний охочий мав змогу спробувати загасити умовну пожежу.

Дітлахи були переповнені емоціями та запевнили, що після зустрічі із рятувальниками вони будуть дотримуватись правил пожежної безпеки.

ВІДВЕРНУЛИ БІДУ

6 листопада о 10:21 до Служби порятунку «101» надійшло повідомлення про пожежу у дев'ятиповерховому будинку по вул. Енергетиків.

На місце події було направлено вогнеборців 8 Державної пожежно-рятувальної частини. За вказаною адресою було встановлено, що в одній з квартир горить диван. Завдяки зла-

годженим діям рятувальників, пожежу на площі 10 м² вдалося ліквідувати о 10:28, а також запобігти розповсюдженню пожежі до інших помешкань.

Ймовірно причиною пожежі стало коротке замкнення електромережі.

3-й Державний пожежно-рятувальний загін ГУ ДСНС України у Хмельницькій області

Ставок-охолоджувач Хмельницької АЕС зариблено 5 тоннами малька

10 листопада 2019 року закінчилися роботи із вселення водних біоресурсів на ставку-охолоджувачі Хмельницької АЕС. Зариблення здійснювалось відповідно до Режиму рибогосподарської експлуатації водойми. Мальок вирощений за рахунок коштів користувача водних біоресурсів.

Зокрема до водойми випущено 5 050 кг цьоголіток риби середньою вагою близько 25 грамів/екз. З них: 102 000 екз. (2 550 кг) білого товстолобика, 78 000 екз. (1 950 кг)

коропа та 22 000 екз. (550 кг) білого амура.

Контроль за проведенням робіт із вселення водних біоресурсів здійснювали працівники Хмельницького рибохоронного патруля.

«Велике значення для відновлення рибогосподарського потенціалу та підтримання сталих запасів

Хмельницької області Олег Атаманчук.

риби у водоймах має штучне відтворення. Крім того, товстолобик та білий амур є природними біомеліораторами, які покращують якість води та запобігають її цвітінню у весняно-літній період», - повідомив в.о. начальника Управління Держрибгентства у

ПІДСТУПНА ХВОРОБА

Псоріаз (або лускатий лишай) - хронічне рецидивуюче захворювання шкіри, опорно-рухового апарату та внутрішніх органів, є одним з найбільш поширених захворювань шкіри, ним хворіє 2-3% населення земної кулі. Протягом останніх років частіше зустрічається важкий перебіг захворювання та його ускладнення.

Відомо, що значну роль у розвитку захворювання відіграє спадковість. Сприяють розвитку та спричинюють загострення хвороби стресові ситуації, хронічні захворювання, вірусні інфекції тощо. Хвороба не передається контактним шляхом.

Характерними проявами псоріазу є бляшки рожевого та червоного кольору, які вкриті крихкими срібно-білимилусочками, висипи можуть з'являтися будь-де, але найчастіше вражають волосяну частину голови, ліктьові суглоби, колінні суглоби, спину, сідниці. У деяких хворих уражаються нігті (10%) - потовшуються, втрачають блиск, набувають жовто-сірого забарвлення і стають ламкими, поверхня їх вкрита дрібними заглибленнями, як на наперстку. Захворювання може супроводжуватись свербіжем, розладами у психоемоційній сфері.

В розвитку псоріазу розрізняють прогресуючу, стаціонарну та регресуючу стадії.

Крім того, для більшості хворих характерний сезонний перебіг псоріазу, коли процес загострюється у відповідну пору року. Виділяють зимову, літню і змішану форми захворювання.

Прогноз для життя при неускладненому псоріазі сприятливий. При псоріазі можуть також вражатися дрібні суглоби кистей і ступнів (артропатична форма). При відсутності одночасно характерних висипань на шкірі така форма діагностується проблематично. При невчасному чи невірному лікуванні та прогресуванні симптомів хворий може втратити працездатність, що в кінцевому результаті призводить до інвалідності.

Лікування псоріазу призначається з урахуванням стадії, форми та ступеню поширеності процесу. Лікування поділяють на загальне і місцеве. У випадках поширених форм основним є загальне лікування, при обмежених формах деколи досить тільки місцевої терапії.

В Хмельницькому обласному шкірно-венерологічному диспансері

для лікування псоріазу впроваджені сучасні технології системної терапії із застосуванням імунологічних методів, сучасних цитостатичних препаратів, ефективної інфузійної терапії, методів екстракорпоральної детоксикації, фототерапії та багато інших. Створені умови для комфортного перебування та лікування.

Хворі псоріазом знаходяться на диспансерному обліку у лікаря дерматолога з метою попередження сезонних загострень хвороби шляхом отримання протирецидивного індивідуального лікування.

При перших проявах хвороби необхідно звернутись до дерматолога за місцем проживання, який надасть вам кваліфіковану медичну допомогу. Крім того лікуванням неускладнених форм псоріазу може займатися також сімейний лікар.

Провідний заклад надання допомоги хворим на псоріаз та інші захворювання шкіри - Хмельницький обласний шкірно-венерологічний диспансер. Прийом у диспансері може здійснюватись, як за направленням дерматовенеролога або сімейного лікаря, так і без направлення.

Наталія Маслова, лікар дерматолог КМЗ НМР «СМСЧ м. Нетішин»

Колектив ЗВВО висловлює щирі співчуття Н.О. Мельничук з приводу непоправної втрати – передчасної смерті чоловіка

Мельничука Івана Михайловича

Колектив ЦГЗ сумує з приводу смерті колишнього начальника цеху

Мельничука Івана Михайловича і висловлює щирі співчуття родині і близьким покійного

Нетішинська міська організація НСЖУ висловлює щирі співчуття Петру Івановичу Шелепалу та його родині у зв'язку із трагічною загибеллю

внучки

ВІТАЄМО!
Дмитра Петровича КОЛОМІЙЧУКА
Лесю Василівну КОЛОМІЙЧУК
Михайла Михайловича НЕСВИТА
з Ювілеєм!
Від щирого серця Вам щастя й любові! Нехай Вам таланить і будьте здорові!
Колектив ГТЦ
Людмилу Володимирівну ПОЛЩУК
Катерину Володимирівну БАКЛАН
Любов Іванівну ФЕДУК
Наталію Миколаївну ІЩЕНКО
Людмилу Федорівну МИХАЛЬЧУК
Аллу Григорівну ЛИШЕНЬ
Олександра Петровича ПОЛЩУКА
з Днем народження!
Хай вас мрія окриляє, радість душу звеселяє, хай достаток буде в домі, серце хай не знає втоми.
Колектив ЦДПРВ

ПІДВИЩЕННЯ БЛАГОНАДІЙНОСТІ ПЕРСОНАЛУ ЯДЕРНИХ ОБ'ЄКТІВ В ЧИСЛІ ВАЖЛИВИХ ЗАВДАНЬ СВІТОВОЇ СПІЛЬНОТИ

Помічник генерального директора із загальних питань Анатолій Бойко є відповідальним за культуру захищеності у ВП ХАЕС. На минулому тижні у Києві відбувся Український регіональний семінар з питань загрози внутрішнього порушення. Ми поцікавились у Анатолія Валентиновича, як учасника даного заходу, наскільки представницьким був семінар і які питання стояли на порядку денному?

- 5-7 листопада в Києві у готелі "Інтерконтиненталь", на Українському регіональному семінарі з вище зазначеною тематикою розглядалися питання протидії потенційним внутрішнім порушенням, які працюють на ядерних об'єктах, або мають санкціонований доступ на такі об'єкти. Семінар був організований Міністерством енергетики та захисту довкілля України спільно із Міністерством енергетики США та Національною адміністрацією з фізичної ядерної безпеки США. В його роботі взяли участь спеціалісти із 14 країн, а також представники МАГАТЕ. Від України, поряд з представниками Держатомрегулювання, профільного міністерства, ІЯД (м. Київ) та ХФТІ (м. Харків) НАНУ, Національної гвардії, правоохоронних органів та інших, взяли участь фахівці служб фізичного захисту АЕС. Хмельницьку АЕС разом зі мною представляв заступник начальника служби фізичного захисту Геннадій Шатохін.

Відкрив семінар і був його постійним спікером представник Міністерства енергетики США Карл Рейнольдс.

З вітальними словами до учасників звернулися керівники та посадові особи Міністерства енергетики та захисту довкілля України, Офісу Міністерства енергетики США при Посольстві США в Україні, Національної адміністрації з фізичної ядерної безпеки Міністерства енергетики США, МАГАТЕ тощо.

На семінарі порушувались питання, які останнім часом найбільше турбують світову спільноту. Зокрема, щодо зменшення загроз від внутрішніх порушень, які або працюють на ядерних об'єктах, або мають санкціонований доступ на такі об'єкти, з метою активізації заходів, направлених на підвищення благонадійності персоналу, виключення можливості скоєння з їх сторони ядерних інцидентів.

Американська сторона оприлюднила "Спільну заяву про зменшення загроз внутрішнього порушення" (від 22 грудня 2016 року), яку вже підтримали уряди 29 країн та Інтерполу, і яка отримала статус Інформаційного циркуляру МАГАТЕ (INFCIRC/908), із зверненням про її ратифікацію Україною та іншими

державами, представники яких були присутні на цьому семінарі.

- З якими надбаннями на семінарі виступили представники українських атомних електростанцій, зокрема і Хмельницької АЕС?

- Представники АЕС України виступили із короткими презентаціями стосовно організаційних заходів із протидії потенційним внутрішнім порушенням, які реалізуються на вітчизняних атомних електростанціях, а також досвіду використання в цьому процесі автоматизованих комплексів інженерно-технічних засобів, у тому числі виконання заходів щодо модернізації таких засобів.

Що стосується Хмельницької АЕС, то слід відзначити наступне. І в "Спільній заяві про зменшення загроз...", і в інших рекомендаціях МАГАТЕ з протидії потенційним внутрішнім порушенням в якості запобіжних заходів, направлених на зведення до мінімуму ризику таких загроз поряд з іншими, розглядаються питання підвищення благонадійності персоналу ядерних об'єктів, формування у працівників таких об'єктів культури захищеності. Враховуючи, що на Хмельницькій АЕС така робота проводиться вже тривалий час, нам було доручено поділитися досвідом впровадження культури захищеності на нашому об'єкті.

Під час презентації набутого досвіду з даного напрямку, присутнім було роз'яснено, на основі яких нормативних та організаційних актів організована дана робота на ХАЕС. Продемонстровані скановані копії матеріалів станційних розпорядчих документів про створення відповідної робочої групи, планів організаційних заходів та результатів її роботи, пам'яток, плакатів, публікацій у ЗМІ тощо. Доведена інформація щодо спільної з НТЦ роботи із проведення навчання керівників та відповідальних осіб за формування культури захищеності у підрозділах, іншого персоналу станції (всього на даний час – біля 5 тисяч чоловік). Учасники семінару були ознайомлені із результатами проведених анкетувань та щорічних оцінок стану культури захищеності у підрозділах станції та у ХАЕС в цілому. При цьому окреслені окремі невідповідності в цій роботі, що виявлені в процесі таких самооцінок, а також заходи щодо їх усунення.

Було відзначено, що певною мірою у якості позитивного результату впровадження культури захищеності у підрозділах ВП ХАЕС може слугувати аналіз виявлених персоналом порушень – процедур із фізичного захисту, насамперед тих, що мають ознаки можливих протиправних дій внутрішнього порушення. Результати такого аналі-

дноразово цікавився, чи є в країнах, на підприємствах чи установах, які вони представляють, відповідні нормативні та організаційні документи, вже впроваджені в Україні.

Багато уваги на семінарі було приділено питанням кібербезпеки. З даної проблеми виступив ряд українських і закордонних фахівців, які поділилися досвідом із вказаного напрямку роботи. Учасники семінару взяли участь у практичних заняттях з розробки заходів протидії на основі прикладів кіберзагроз та погодилися із необхідністю підвищення уваги до захищеності від таких загроз.

Підбиваючи підсумки Українського регіонального семінару, учасники відзначили важливість проведеного заходу не тільки для українських фахівців, а й для представників інших країн. Прийнято Звернення до уряду України та до урядів інших країн, які ще не приєдналися до "Спільної заяви про зменшення загроз внутрішнього порушення" від 22 грудня 2016 року, про підтримання та приєднання до «Спільної заяви...». Висловлено подяку організаторам за можливість обмінятися досвідом та отримати додаткову корисну інформацію з питань, що розглядалися, з метою підвищення благонадійності персоналу ядерних об'єктів та посилення загальної безпеки цих об'єктів.

- Які додаткові заходи із подальшого розвитку та підтримання культури захищеності у ВП ХАЕС будуть прийняті з урахуванням результатів даного Українського регіонального семінару?

- Ми вже розглянули та обговорили результати цього семінару на засіданні робочої групи з формування, розвитку та підтримання культури захищеності у ВП ХАЕС. Отримана від учасників Українського регіонального семінару інформація буде нами додатково проаналізована та використана у нашій повсякденній роботі з подальшого підтримання культури захищеності у підрозділах нашого об'єкта, удосконалення спільно з адміністрацією станції заходів щодо підвищення благонадійності нашого персоналу. З цієї ж метою ми розраховуємо і на допомогу у даному питанні колективу відділу роботи з громадськістю і ЗМІ.

Бесіду вів Віктор Гусаров

ЖИТИ ТВОРЧІСТЮ, ЗБАГАЧУВАТИ НАТХНЕННЯМ

Малює осінь жовто-багряними кольорами, червоним вона позначила в календарі професійне свято людей, що дарують нам радість та гарний настрій – Всеукраїнський день працівників культури та майстрів народного мистецтва. Вони, як діти, хвилюються перед кожним виходом на сцену, і як батьки, перед кожним виступом їх вихованців, вміють десятики раз під час концерту переодягатися у різні костюми, і щоб не сталося, завжди з посмішкою виходять на сцену до глядачів.

Напередодні професійного свята працівники закладів культури нашого міста зібралися в Палаці культури на урочистості та святковий концерт. У холі Палацу культури на гостей чекали середньовічні панянки та маленькі міми. В затишній великій залі з вітальним словом до присутніх звернувся міський голова Олександр Супрунюк. Він подякував усім, хто присвятив себе благородній справі – зберігати, розвивати та відтворювати безцінні духовні скарби українського народу, та побажав міцного здоров'я, родинного благополуччя, творчого вогнику і задоволення від роботи.

За вагомий внесок у збагачення культурно-мистецької спадщини міста, сумлінну працю, високий професіоналізм та з нагоди свята Почесними грамотами виконавчого комітету Нетішинської міської ради та цінними подарунками були нагороджені: артисти II категорії муніципального духового оркестру Роман Бродовський і Юлія Потапенко, директор ПСМНЗ «Нетішинська міська художня школа» Інна Степаненко, провідний методист управління культури виконавчого комітету міської ради Тетяна Костіна, викладач фортепіанного відділу, концертмейстер ПСМНЗ «Нетішинська міська школа мистецтв» Анастасія Христюк, концертмейстер КЗ «Палац культури міста Нетішина» Володимир Трофімов, викладач класу «Дизайн одягу» декоративно-ужиткового відділення ПСМНЗ «Нетішинська міська художня школа» Тетяна Погуральська та науковий співробітник Нетішинського міського краєзнавчого музею Наталія Горячова.

До вітального слова приєдналася заступник генерального директора ВП ХАЕС Альвіна Ше-

стак. Від імені генерального директора Миколи Панащенка та багатотисячного колективу вона привітала з професійним святом талановитих працівників закладів культури міста.

Зі святом колеґ привітав начальник управління культури виконавчого комітету Нетішинської міської ради Іван Михасик та вручив відзнаки і квіти. Цього дня на сцені вітали й ювілярів – представників міських закладів культури. Талановиті солісти і колективи міської школи мистецтв та Палацу культури представили насичену концертну програму для працівників культури.

Вітали винуватців свята і творчі вихованці Будинку дитячої творчості.

Відділ з організаційних питань апарату виконавчого комітету Нетішинської міської ради

17 ЛИСТОПАДА - МІЖНАРОДНИЙ ДЕНЬ СТУДЕНТА

28 жовтня 1939-го в окупованій Чехословаччині празькі студенти і викладачі вийшли на демонстрацію, щоб відзначити річницю утворення Чехословацької держави (28 жовтня 1918 року). Окупанти розігнали демонстрацію, при цьому був застрелений студент медичного факультету Ян Оплетал.

Похорони Яна пройшли 15 листопада 1939-го і переросли в акцію протесту. Десятки демонстрантів були арештовані. 17 листопада війська рано вранці оточили студентські гуртожитки. Більше 1200 студентів було арештовано і кинуте у концтабір Заксенхаузен. Дев'ятьох студентів і активістів студентського руху стратили в катівнях в'язниці у празькому районі Рузине. Всі чеські вищі навчальні заклади були закриті до кінця війни. На честь цих подій на Всесвітньому конгресі студентів і був проголошений Міжнародний день студентів. Сьогодні він святкується у багатьох країнах світу.

В Україні святкують практично два Дні студента - перший як і Міжнародний (17 листопада), а ще інколи другий (25 січня) - «Тетянин день», день великомучениці Татіани, святої

покровительки всіх студентів. Вийшло так, що один День студента святкується напередодні сесії, а інший - після її закінчення.

ЯК ВІДЗНАЧАЮТЬ МІЖНАРОДНИЙ ДЕНЬ СТУДЕНТІВ У РІЗНИХ КРАЇНАХ

Оскільки більшість студентів не замислюються про витоки свята, вони намагаються цей день провести шумно і весело.

Наприклад, в Португалії студенти в цей день (точніше, ніч) влаштовують масові співи. Багато хто прагне прийти до пам'ятника королю Португалії, де «на все горло» співають веселі пісні. Однак одним пам'ятником справа не обмежується: в цю ніч хори і музичні колективи можна зустріти на кожному кроці. При цьому студенти традиційно одягаються у форму свого університету. А в місті Коїмбра випускники сплячуть в котлі стрічки кольору свого факультету.

У Німеччині День студента називають Днем університету. У цей день скасовуються заняття у навчальних закладах. Замість них організуються концерти, спортивні змагання, фестивалі. Молодь влаштовує тематичні вечірки. Іноді День студента в

Німеччині також святкують, вирушаючи на пікніки разом з викладачами. Популярні також екскурсії до різних міст країни.

У США студенти влаштовують гучні вечірки вдома, в клубах або замістом. Крім того, в цей день клуби змагаються між собою, дівчата беруть участь у конкурсах краси, а новобранці заводять нові знайомства. Найбільш масштабні «гуляння» проводить Гарвард: його День студента вважається одним з найбільш масштабних і яскравих. Протягом більш ніж ста років в університеті проводяться театралізовані дійства під назвою «Hasty Pudding».

У Данії Міжнародний день студента вважається сімейним святом. У цей день учні воліють збиратися у кого-небудь у будинку, жартують, співають пісні під гітару, а увечері відправляються компанією у бар.

В Англії День студента люди згадують загиблих у день покари 1939 року і в день проводять пам'ятні демонстрації. А увечері студенти влаштовують вечірки і чемпіонати. Наприклад, найшвидшим спуском зі сходів на кошику для білизни. Популярні також екскурсії до Біг-Бену.

Греція в цей день відзначає також річницю кривавих студентських протестів 1973 року. Тому в цій країні прийнято 17 листопада приносити квіти на могили і влаштовувати масштабні мітинги і демонстрації.

В Україні 17 листопада навчальні заклади зазвичай проводять скорочені заняття. Кращих студентів нагороджують грамотами та призами. Потім молоді збирається компаніями і відправляється на тематичні вечірки у клуби. У той же час студенти деяких вузів мають свої «власні» традиції. Наприклад, студенти Києво-Могилянської академії у цей день мають пам'ятник Григорію Сковороді на Контрактовій площі - вони вірять в те, що кожен учасник церемонії успішно здасть сесію. У Львові ж учні національного університету ім. І. Франка у цей день наряджають пам'ятник письменника перед вузом - його одягають в мантію, яку спеціально шийють з цієї нагоди.

ВІТАЄМО!
Ростислава Омеляновича
БАРИЛКУ
з Ювілеєм!

*Життя хай дарує чудові моменти,
Яскраві емоції, гарні презенти
І друзів найкращих, з якими надійно,
Людину найближчу, з якою спокійно.
Бажаєм творити улюблену справу,
Робота хай буде для тебе в забаву.
І ще побажаєм тобі на останок:
Хай буде щасливим*

*кожний твій ранок!
Колектив ВОП*

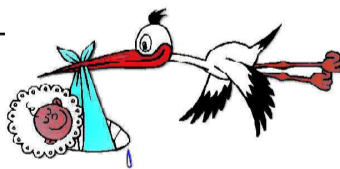
ПОПОВНЕННЯ

З 7 по 14 листопада 2019 року в акушерському відділенні Нетішина народилося 7 немовлят: 4 хлопчики і 3 дівчинки. Всі немовлята цього разу - нетішинці.

Мамою найбільшої новонародженої дитини стала нетішинка Віта Вікторівна Блащук.

Її донечка народилася вагою 4060 г при зрості 55 сантиметрів.

Щиро вітаємо батьків з поповненням у сім'ї.
Дані на 9 годину 14 листопада 2019 року.

ПЕРСПЕКТИВА

Розповсюджується безкоштовно

30100, Хмельницька обл., м.Нетішин, вул. Лісова, 6, редакція.
Тел.: редактор 6-37-85; кор-т: 6-37-86; www.xaes.org.ua;

Головний редактор В.П.Гусаров, тел.: 6-37-84
E-mail: gusarov.viktor@khnp.atom.gov.ua

Засновник - адміністрація і трудовий колектив Хмельницької атомної електростанції

Зам. 2281. Тираж 1350 екз. Обсяг 1.44 д.а. Набір і текстові діапозитиви виготовлені у ДОД ЦГЗ ХАЕС.
Газета віддрукована офсетним способом у ДОД ЦГЗ ХАЕС. Свідоцтво про реєстрацію серії ХЦ № 200 від 25 жовтня 1994р.